

Ontginningsplannen Sibelco zorgen voor ongerustheid bij Postelse landbouwers

4 FEBRUARI 2021

Als Sibelco, wereldleider in kwartszand, groen licht krijgt om wit zand te ontginnen in Postel, moeten de landbouwers correct vergoed en gecompenseerd worden voor het verlies van grond. Zo luidt de niet mis te verstane oproep van de landbouwraad van Mol, die hekelt dat de provincie Antwerpen het flankerend beleid volledig in handen geeft van Sibelco. “Wij willen dat de provincie dit faciliteert én garanties geeft op papier. Zij zijn uiteindelijk degene die de kaarten hertekend hebben”, klinkt het.

Lees meer over: [grond](#)

Met het Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan (PRUP) Kempense Meren wil de provincie Antwerpen een grondruiloperatie op poten zetten met Sibelco. De zandontginning is eigenaar van provinciaal domein Zilvermeer, een niet ontgonnen zandwinning. Maar het beheer van het domein is in handen van de provincie Antwerpen, die het via een erfpachtovereenkomst huurt van Sibelco.

Voor de provincie is het Zilvermeer van grote waarde. “Het domein alleen zorgt jaarlijks voor 200.000 bezoekers tijdens het toeristische seizoen en is hierdoor één van de belangrijkste toeristisch-recreatieve terreinen van de provincie. Het wegvallen van het Zilvermeer zou een belangrijke impact hebben op de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van de regio”, klinkt het bij het provinciebestuur.

Om het voortbestaan van het Zilvermeer veilig te stellen, wil de provincie grond ruilen. Daarvoor kijkt ze naar omliggende gronden in het gebied Postel-Zuid, tegen de grens met Lommel. Die ondergrond is rijk aan wit zand en dat weet ook Sibelco. Het bedrijf heeft in de voorbije jaren verschillende hectaren grond opgekocht in die streek. Omdat die gronden tot nu nog ingekleurd staan als landbouwgrond, kon de ontginning nog niet starten. Met het PRUP kan daar nu wel eens verandering in komen.

Natuuruitbreiding

In 2017 werd een openbaar onderzoek ingesteld voor de eerste versie van het PRUP. Tal van landbouwers voerden toen actie tegen het plan en dienden hun bezwaren in. In november 2020 volgde een tweede openbaar onderzoek over een deel van het plan. Onderwerp was toen de grondruil tussen landbouw en natuur om Koemook, een nabijgelegen natuurgebied in Postel, te beschermen. Het plan omhelst, naast de realisatie van zandontginning, ook een natuurluik, waarmee de Europese doelstellingen om bijkomende natuur te creëren behaald moeten worden. Initiatiefnemer hiervoor is het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) dat landbouwgrond wil omvormen tot natuur om het te laten aansluiten op het natuurgebied.

In totaal werden 12 bezwaren ingediend tegen de grondruil, waarvan 4 door landbouwer Marc Van den Borne. Zelf baat hij sinds 1985 een akkerbouwbedrijf met aardappelen en suikerbieten uit in Postel. De meeste van de gronden die natuurgebied moeten worden, liggen rond zijn bedrijf. “Mijn volledige bedrijf zal worden omsloten door bossen”, vertelt hij aan Gazet van Antwerpen. “Alleen de gebouwen mogen blijven staan. Maar een landbouwbedrijf zonder bijhorende velden en akkers heeft geen waarde meer.”

Van den Borne kreeg in 2013 de kans om een aanpalend bedrijf over te nemen. “Maar het ANB had het eerste recht van aankoop, omdat de gronden grensden aan het natuurgebied”, legt hij uit. “Ze hebben afgezien van dat recht en daarom zagen we onze kans schoon om deze gronden te kopen. Mijn vrouw heeft er de zorgboerderij Klein Postel opgericht. Maar nu vijf jaar later wil het ANB de grond toch. Het hoopt dit nu dankzij het PRUP aan een verminderde prijs te kunnen aankopen. Maar wij hebben er flink in geïnvesteerd en willen er een compensatie voor. Als we niet gecompenseerd worden, stappen we naar de Raad van State.”

“Een waardevol landbouwgebied als in Postel vind je nergens meer in Vlaanderen. Het is doodjammer dat dit nu van de kaart geveegd wordt

Koen Lommelen - Voorzitter landbouwwraad Mol

Zandontginning

Van den Borne is ook voorzitter van de bedrijfsgilde van Mol en van de provinciale vakgroep Akkerbouw. Naast de impact op zijn eigen bedrijf, vreest hij dat de ontginningsplannen van Sibelco enorme gevolgen zullen hebben voor het landschap van Postel, dat getypeerd wordt door de afwisseling tussen bossen en akkers. “Als het ontginnen zal beginnen, verandert dat in ‘stilstaand water’ en bossen.”

Ook vanuit de landbouwwraad van Mol wordt er kritiek geuit op de plannen. De raad diende een bezwaar in tegen het PRUP. Ze vreest immers dat de landbouwers de grote verliezers worden bij het akkoord tussen de provincie en Sibelco. “Veel van de gronden die Sibelco in die regio bezit, worden in afwachting van de ontginning verpacht aan landbouwers”, vertelt voorzitter Koen Lommelen. “Maar als die eenmaal ontginningsgebied worden, komt het lot van de boeren in handen van Sibelco. Het bedrijf kan bij wijze van spreken morgen beginnen te ontginnen en dan verliest de boer zijn inkomen. Ik ken een jong koppel van 30 jaar dat net gestart is met een melkveebedrijf. Zij zien hun huiskavel - dat zijn de gronden die rond hun bedrijf liggen - verdwijnen.”

De landbouwwraad roept de provincie op om haar verantwoordelijkheid te nemen. Anders laat de provincie de landbouwers over aan de goodwill van Sibelco, klinkt het. “Ze moet het flankerend beleid niet overlaten aan Sibelco, maar dat zelf in handen nemen en ervoor zorgen dat de landbouwers gecompenseerd worden met gronden in de omgeving. Alleen als dat op papier staat, hebben ze de zekerheid dat ze verder kunnen boeren.”

Volgens Lommelen zou ongeveer 280 hectare landbouwgrond opgeofferd worden voor het ontginnings- en natuurgebied. “Een waardevol landbouwgebied als in Postel vind je nergens meer in Vlaanderen”, stelt hij. “Het is doodjammer dat dit nu van de kaart geveegd wordt. Aan natuurgebied durft men niet raken, maar wel aan de beste landbouwgronden waarop vooral jonge bedrijven gevestigd zijn.”

De provincie Antwerpen hoopt om het PRUP Kempense Meren tegen eind dit jaar door te krijgen. Daarna volgt een nieuw openbaar onderzoek waarbij er weer bezwaren kunnen ingediend worden. Eens dat afgerond is, kan een definitief plan opgesteld worden.

“Een landbouwbedrijf zonder bijhorende velden en akkers heeft geen waarde meer

Marc Van den Borne - Landbouwer

Dubbele pet

Volgens Jan Claes van de Kempense natuurvereniging Valk is de provincie in dit dossier zowel rechter als partij. “Als beheerder van Het Zilvermeer zijn ze de grote dupe mocht Sibelco beslissen om het recreatiedomein te ontginnen”, zegt hij. <https://vilt.be/nl/nieuws/ontginningsplannen-sibelco-zorgen-voor-ongerustheid-bij-postel>

Ook Marc Van den Borne is er niet over te spreken. “De provincie is met dit PRUP begonnen uit eigenbelang om Het Zilvermeer veilig te stellen”, zegt hij. “En wordt het niet eens tijd dat Sibelco het Zilvermeer gaat verkopen of schenken aan de provincie? Anders riskeren de volgende generaties weer hetzelfde dreigement te horen: “Als je ons geen andere grond gaat geven, gaan we Het Zilvermeer ontginnen.”

Volgens Van den Borne zou Sibelco het bovendien niet al te nauw nemen met de vergunningsvoorwaarden, die onder meer stellen dat een put maar 21 meter diep mag uitgegraven worden. “Maar overal overschrijdt het de vergunningsvoorwaarden. Dat mag niet gezegd worden. Als je op het gemeentehuis in Mol de naam Emsens (stichter van Sibelco, nvdr.) laat vallen, bibbert heel het gebouw. Terwijl de landbouw in Postel meer mensen aan het werk zet dan Sibelco in Mol.”

“Landbouwers worden zeker niet vergeten”

In een reactie geeft Jan De Haes, gedeputeerde voor Milieu en Natuur van de Provincie Antwerpen, toe dat de vrijwaring van het Zilvermeer belangrijk is voor de hele regio. “Het domein is een belangrijke maatschappelijke en economische speler. Het maakt deel uit van een veel ruimer recreatief gebied dat in evenwicht moet worden gebracht, met ruimte voor water en natuur. Maar naast ruimte voor landbouw, natuur en recreatie, is ook ontginning belangrijk. Om al deze belangen te verzoenen, heeft de Vlaamse overheid aan gouverneur Cathy Berx gevraagd om, samen met alle partners, te zoeken naar evenwichten. De gouverneur riep hiervoor een brede stuurgroep in het leven, met daarin vertegenwoordigers van de vele andere actoren, waaronder Boerenbond en de Molse landbouwraad. In de schoot van deze stuurgroep werd een ruimtelijk compromis gevonden waar iedereen zich in kon vinden. Dit wordt nu in concrete plannen gegoten in het PRUP.”

Volgens De Haes worden de landbouwers zeker niet vergeten. Hij benadrukt dat de provincie een “correct flankerend beleid met de nodige vergoedingen” zal uitwerken voor de gebieden waar landbouwgrond moet wijken.

Bron: Gazet van Antwerpen / Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [02 552 81 91](tel:025528191)
M • info@vilt.be

Volg ons op:

[f screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)

[t screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[in screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)

© 2021 VILT vzw, all rights reserved

[Webdesign by Code d'Or](#)